

Sygn. akt IV CZ 41/17

POSTANOWIENIE

Dnia 18 sierpnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jan Górowski

SSN Paweł Grzegorzczak

w sprawie z powództwa F. W.-L.

przeciwko K. N.

o nakazanie sprostowania publikacji,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 18 sierpnia 2017 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 20 lutego 2017 r., sygn. akt V ACa [...],

oddala zażalenie

UZASADNIENIE

Powód F. W.-L. zaskarżył skargą kasacyjną wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 27 kwietnia 2016 r. i wniósł o zwolnienie od opłaty od skargi.

Postanowieniem z dnia 21 listopada 2016 r., doręczonym pełnomocnikowi powoda w dniu 12 grudnia 2016 r., Sąd Apelacyjny w [...] wniosek oddalił. Na postanowienie to powód dnia 19 grudnia 2016 r. wniósł osobiście zażalenie, które Sąd odwoławczy odrzucił postanowieniem z dnia 9 stycznia 2017 r., doręczonym powodowi w dniu 31 stycznia 2017 r. Powód w dniu 7 lutego 2017 r. uiścił opłatę od skargi.

Zaskarżonym obecnie postanowieniem z dnia 20 lutego 2017 r. Sąd Apelacyjny w [...], stwierdziwszy, że opłatę należało bez wezwania uiścić do dnia 19 grudnia 2016 r., na podstawie art. 398⁶ § 2 skargę - jako nieopłaconą - odrzucił.

W zażaleniu powód zarzucił naruszenie art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 316 § 1 i art. 361 k.p.c., podnosząc, że w dniu wydania orzeczenia skarga była już prawidłowo opłacona. Ponadto zarzucił, iż Sąd nie uwzględnił przyczyny opłacenia skargi dopiero w dniu 7 lutego 2017 r., którą stanowiło osobiste wniesienie zażalenia na postanowienie oddalające wniosek o zwolnienie od opłaty przez powoda pozostającego w przekonaniu o dopuszczalności tego środka odwoławczego. Na tej podstawie powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Termin do uiszczenia opłaty od skargi - jak prawidłowo ustalił Sąd odwoławczy - biegł od dnia doręczenia pełnomocnikowi powoda postanowienia oddalającego wniosek o zwolnienie od jej uiszczenia, czyli od dnia 12 grudnia 2016 r. i upływał w dniu 19 grudnia 2016 r. Z art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2016 r. poz. 623 ze zm.) wynika, że jeżeli pismo podlegające opłacie stałej lub stosunkowej obliczonej od wartości przedmiotu zaskarżenia zostało wniesione przez adwokata lub radcę prawnego, to w razie oddalenia wniosku o zwolnienie od opłaty,

tygodniowy termin do jej uiszczenia biegnie, w wypadku wydania orzeczenia na posiedzeniu niejawnym, od daty doręczenia stronie prawomocnego postanowienia o oddaleniu wniosku. Przepis ten znajduje zastosowanie także do środków zaskarżenia, z tą modyfikacją w stosunku do innych pism, że następstwem bezskutecznego upływu tego terminu nie jest zwrot, lecz odrzucenie środka zaskarżenia. W odniesieniu do skargi kasacyjnej podstawę takiego rozstrzygnięcia stanowi art. 398⁶ § 2 lub 3 k.p.c. (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2017 r., III CZP 82/16, której nadano moc zasady prawnej, dotychczas niepubl. i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 marca 2017 r., V CZ 20/17, niepubl.).

Zażalenie powoda opiera się na oczywiście błędnym założeniu, że skarga w chwili orzekania była „prawidłowo opłacona”, co miałoby znaczyć, że nie zachodziła powołana przez Sąd podstawa odrzucenia skargi.

Sąd Apelacyjny wydając postanowienie brał za podstawę istniejący w chwili orzekania stan rzeczy, który przedstawiał się w ten sposób, że wnoszący skargę nie uiścił opłaty w terminie, który upłynął w dniu 19 grudnia 2016 r. Z chwilą upływu terminu skarga stała się skargą „nieopłaconą” w rozumieniu art. 398⁶ § 2 k.p.c. Przepis ten obejmuje wszystkie sytuacje, w których od skargi nie została prawidłowo - w tym w należytej wysokości i w wymaganym terminie - uiszczona opłata sądowa. W ustalonych okolicznościach sprawy stanowił on zatem prawidłową podstawę odrzucenia skargi.

Wbrew przekonaniu skarżącego, które wynika z jego wywodów, wniesienie niedopuszczalnego zażalenia na postanowienie odmawiające zwolnienia od opłaty od skargi pozostawało bez wpływu na jego uprawomocnienie się (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 1995 r., II CRN 83/95, OSNC 1995, Nr 11, poz. 167 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 1997 r., I CZ 14/97, OSNC 1997, nr 9, poz. 131 i z dnia 26 października 2011 r., III CZ 52/11, niepubl.). Dla określenia początku biegu terminu do dokonania czynności (wniesienia opłaty) miarodajna była jedynie data doręczenia pełnomocnikowi skarżącego tego postanowienia, natomiast chwila doręczenia

postanowienia odrzucającego niedopuszczalne zażalenie nie miała z tego punktu widzenia znaczenia prawnego.

Przyczyny uiszczenia wpisu od skargi po terminie są obojętne dla oceny skutków uchybienia jako podstawy zastosowania art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. zażalenie oddalił.

aw

jw